

Tájékoztató Szatymaz község lakosságának egészségügyi helyzetéről és az I. számú háziorvosi praxis 2026. évi tevékenységéről

Szerkesztette: Dr. Kiss-Kovács Róbert

Szatymaz Községi Önkormányzat		
ÉRKEZÉS: 2026 MAREC 04	HATÁRIDŐ: 001547	2026
SZÁM: 11/033-1	2026	MELL.: db
ELŐSZÁM:	UTÓSZÁM:	ÜGYINTÉZŐ: Dr. Szanyó

Tisztelt Képviselő-testület Humán Bizottsága!

A jelen tájékoztató dokumentum Szatymaz község I. számú háziorvosi körzetéhez tartozó lakosok egészségi állapotának átfogó, rendszerezett és szakmailag megalapozott bemutatását kívánja szolgálni, a Képviselő-testület felkérésének eleget téve. A beszámoló célja, hogy részletes képet nyújtson a körzetben élő betegek aktuális egészségügyi helyzetéről, demográfiai sajátosságairól, a leggyakrabban előforduló megbetegedésekről, valamint azokról a kockázati tényezőkről, amelyek hosszú távon meghatározzák a lakosság morbiditási és mortalitási mutatóit. A dokumentum nem pusztán statisztikai adatokat kíván közölni, hanem azok értelmezésén keresztül igyekszik rávilágítani a helyi egészségügyi kihívások természetére, továbbá bemutatni azokat a prevenciós, gondozási és betegedukációs stratégiákat, amelyek alkalmazásával a praxis törekszik a lakosság egészségi állapotának javítására. Meggyőződésem, hogy egy település egészségügyi helyzete nem kizárólag egészségügyi kérdés, hanem szélesebb társadalmi és gazdasági jelentőséggel is bír, hiszen az egészséges, munkaképes és aktív lakosság a közösség fenntartható fejlődésének egyik alapvető pillére. Az adatok feldolgozása a praxisban alkalmazott medikai informatikai rendszer segítségével történt, amely lehetővé tette a betegforgalmi, demográfiai és morbiditási mutatók strukturált, objektív és ellenőrizhető elemzését. Az így nyert információk a körzet lakosságának jelentős részére vonatkozóan reprezentatív képet adnak, és megalapozzák a jelen beszámolóban megfogalmazott szakmai megállapításokat. A továbbiakban részletes ismertetésre kerülnek a körzet lakosságának egészségi állapotát befolyásoló főbb tényezők, a leggyakoribb megbetegedések, a demográfiai sajátosságokból adódó ellátási kihívások, valamint a praxisban jelenleg alkalmazott és a jövőben tervezett egészségmegőrző és betegségmegelőző intézkedések.

2026.03.04. Szanyó (KT)

Adatgyűjtés

A jelen beszámolóban szereplő adatok feldolgozása strukturált, több forrásból származó információk alapján történt. Az elemzés elsődleges alapját a praxis medikai informatikai rendszeréből kinyert, validált betegforgalmi és morbiditási adatok képezték. Az adatgyűjtés két idődimenzió mentén valósult meg: egyrészt a 2025. naptári év teljes betegforgalmi statisztikai kerültek feldolgozásra, másrészt a 2026. év első hónapjainak aktuális adatai is figyelembevételre kerültek a tendenciák érzékeltetése érdekében. Az elemzés kiterjedt:

- a praxis kártyaszámának alakulására,
- a korcsoportok szerinti megoszlásra,
- a leggyakoribb krónikus betegségek előfordulására,
- valamint a betegforgalmi adatok intézményi megoszlására.

A rendelkezésre álló adatok lehetővé tették a demográfiai és egészségügyi mutatók összevetését, ezáltal a helyi egészségügyi kihívások objektív értékelését. Fontos hangsúlyozni, hogy az elemzés nem reprezentálja a település teljes lakosságát, ugyanakkor a praxisba bejelentkezett, aktív ellátásban részesülő betegek száma és összetétele alapján megalapozott képet ad a község egészségi állapotának meghatározó jellemzőiről. A körzet idősebb korosztályában kiemelkedően magas a krónikus, tartós gondozást és rendszeres kontrollvizsgálatot igénylő betegségek aránya. Ezek közül legjelentősebbek a szív- és érrendszeri megbetegedések - különösen a magasvérnyomás-betegség, az iszkémiás szívbetegség, valamint a szívinfarktust és stroke-ot követő állapotok. Emellett jelentős számban fordul elő 2-es típusú cukorbetegség, amely nemcsak önálló kórképként, hanem a kardiovaszkuláris kockázat egyik legfontosabb tényezőjeként is meghatározó. Ezen betegségek prevalenciája nem csupán országos, hanem helyi szinten is növekvő tendenciát mutat. Az új esetek száma - különösen az anyagcsere- és kardiovaszkuláris kórképek esetében - az elmúlt években emelkedő irányt jelez, ami hosszú távon fokozott terhelést jelent az alapellátás számára. A demográfiai adatok alapján megállapítható, hogy a praxis korösszetétele illeszkedik az országos népesedési trendekhez. Az idősebb korosztály arányának növekedése, valamint a fiatalabb korcsoportok relatív csökkenése az ellátási struktúra átalakulását és a krónikus betegségek súlyának további emelkedését vetíti előre. Az adatgyűjtés célja nem pusztán a jelenlegi helyzet bemutatása, hanem a jövőbeli egészségügyi tervezés szakmai megalapozása is. Az objektív mutatók ismerete elengedhetetlen ahhoz, hogy a prevenció programok, szűrővizsgálatok és fejlesztési irányok a valós szükségletekhez igazodjanak.

- A praxis össz. kártyaszáma 2023.12.31-ig (vagyis a praxis általam való betöltéséig) **1236 fő** volt, melynek 33,6%-át (415 főt) a 65 év feletti betegek tették ki.
- A praxishoz tartozó betegek száma 2026.02.28-ig bezárólag **1438 fő**, mely a praxis átvételétől számítva **16,3%-os kártyaszám emelkedést (vagyis 202 beteg átjelentkezést)** jelent. Összességében megfigyelhető, hogy a betegek átjelentkezése praxisunkba folyamatosan zajlik, leginkább a szomszédos kisebb települések és Szeged különböző háziorvosi rendelőiből.

Ellátás helye		0-10év	10-20év	20-30év	30-40év	40-50év	50-60év	60-70év	70év+	Össz
1 Rendelőben	Eset	0	72	335	314	534	695	759	1732	4441
	Személy	0	18	102	90	129	166	160	252	917
2 Beteg lakásán	Eset	0	0	0	0	0	0	2	19	21
	Személy	0	0	0	0	0	0	2	15	17
A Baleset helyszínén	Eset	0	0	0	1	1	1	8	10	21
	Személy	0	0	0	1	1	1	8	10	21
T Telemedicinális ellátás	Eset	0	15	140	147	384	811	939	2307	4743
	Személy	0	8	57	54	100	145	138	252	754
Összesen	Eset	0	87	475	462	919	1507	1708	4068	9226
	Személy	0	19	107	94	143	182	170	270	985

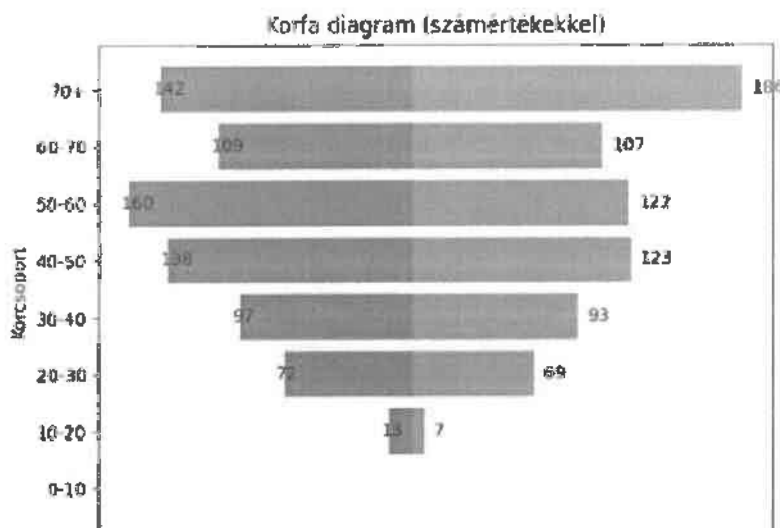
1. táblázat. A 2025. évben végzett ellátások száma és az ellátott személyek megoszlása korcsoportonként és ellátási forma szerint.

Megnevezés	Férfi	Nő	Összesen
0 - 10 év	0	0	0
10 - 20 év	13	7	20
20 - 30 év	72	69	141
30 - 40 év	97	93	190
40 - 50 év	138	123	261
50 - 60 év	160	122	282
60 - 70 év	109	107	216
70 - év	142	186	328
Összesen	731	707	1438

2. táblázat. A praxis demográfiai szerkezete korcsoport és nem szerinti bontásban (2026.03.01.)

A körzet lakosságának korösszetétele jelentős hatással van az egészségügyi problémák típusára és azok előfordulási gyakoriságára. A helyi demográfiai adatok alapján megállapítható, hogy a község I. számú körzetének korfája hazánk általános népesedési trendjeit követi, amelyet az úgynevezett urna alakú, csökkenő népességet jelző korfa jellemez. Ez azt mutatja, hogy a

fiatalok aránya fokozatosan csökken, miközben az idősebb korosztály aránya egyre növekszik, ami hosszú távon jelentős kihívást jelent az egészségügyi ellátás számára.



1. ábra. Az I. számú háziorvosi praxis pácienseinek korcsoport és nem szerinti megoszlása (korfa diagram), 2026.03.01. *A sötétebb szürke szín a férfiakat, míg a világosabb szürke szín a nőket reprezentálja.*

Általánosságban elmondható, hogy nemcsak az idősebb, hanem a középkorú és fiatalabb betegek esetében is jelentős szerepet játszanak a nem megfelelő táplálkozási szokások, a csökkent fizikai aktivitás, valamint a káros szenvedélyek, például a dohányzás. Emellett nem hagyhatjuk figyelmen kívül azon betegek helyzetét sem, akik kedvezőtlen szociális és anyagi körülményeik miatt korlátozottan képesek követni az életmódbeli javaslatokat, illetve nehézséget jelent számukra bizonyos - magasabb térítési díjú - gyógyszeres kezelések kiváltása. A szociális háttér jelentős mértékben befolyásolja az egészségügyi ellátás eredményességét, a terápiás adherenciát és a hosszú távú klinikai kimenetelt. Ezek a tényezők nagymértékben befolyásolják az érintettek egészségi állapotát és klinikai kimenetelét. Ugyanakkor a megfelelő időben és hatékonyan végzett egyéni betegedukáció lehetőséget teremt ezen rizikófaktorok csökkentésére, valamint a terápiás adherencia és a compliance javítására. Mivel azonban a személyre szabott egészségnevelés egyénenként sok időt igényel, érdemes lenne csoportos betegedukációs programokat és prevenciók tájékoztatókat gyakrabban is szervezni, amelyek hatékonyabbá tehetik az ismeretek átadását. Az egészséges táplálkozás, a rendszeres testmozgás bevezetése, valamint a dohányzás és egyéb káros szenvedélyek elhagyása jelentősen hozzájárul a szív- és érrendszeri betegségek, illetve az anyagcsere-betegségek előfordulásának és súlyosbodásának csökkentéséhez. Ennek érdekében nemcsak a rendelői vizitek alkalmával, hanem rendszeresen szervezett tájékoztató kampányok és prevenciók

programok révén is érdemes ösztönözni a község lakosait az egészséges életmód kialakítására és fenntartására.

Rendszeres szűrővizsgálatok és prevenciók tevékenység

A szív- és érrendszeri megbetegedések hazánkban -az európai trendekhez hasonlóan - továbbra is a vezető halálokok közé tartoznak. A korai felismerés és az időben megkezdett beavatkozás bizonyítottan csökkenti a súlyos szövődmények, így a szívinfarktus, a stroke és a szívelégtelenség kialakulásának kockázatát. Ennek megfelelően az alapellátás egyik legfontosabb feladata a szervezett, rendszeres és szakmailag megalapozott szűrőtevékenység biztosítása. A szűrővizsgálatok jelentősége abban rejlik, hogy lehetőséget teremtenek a betegségek szubklinikai, tünetmentes stádiumban történő felismerésére. Számos kardiovaszkuláris és anyagcsere-eredetű kórkép hosszú ideig panaszmentesen zajlik, miközben a háttérben már megindulnak azok a kóros folyamatok, amelyek később akut, akár életveszélyes állapothoz vezethetnek. A korai diagnózis ezért nem csupán egészségügyi, hanem társadalmi és gazdasági jelentőséggel is bír. Az elmúlt években a hazai alapellátás – így az I. sz. praxis – eszközparkja is országos pályázati forrásoknak köszönhetően jelentősen fejlődött, amely lehetővé teszi a korszerűbb rizikóbecslési és diagnosztikai módszerek alkalmazását. A praxisban – a teljesség igénye nélkül – rendszeresen végzünk:

- kardiovaszkuláris rizikófelmerést,
- boka-kar index mérést, vitális paraméterek és antropometriai adatok rendszeres rögzítését,
- célzott ultrahangvizsgálatokat (diagnosztikában mint döntéstámogató eszköz, illetve prevenciók tevékenység során egyaránt),
- betegágy mellett elvégezhető, rapid laborvizsgálatokat,
- valamint 24 órás ambuláns vérnyomásmonitorozást, stb.

A korszerű, helyben elérhető labordiagnosztikai vizsgálatok különösen fontos szerepet töltenek be a prevencióban. Az azonnali eredményközlés lehetősége ad arra, hogy a beteg már a vizsgálat alkalmával visszajelzést kapjon aktuális állapotáról, és szükség esetén azonnal megkezdhető legyen az életmódváltás vagy a gyógyszeres terápia. Ez jelentősen növeli a beteg együttműködését és a terápiás döntések hatékonyságát. A rendszeres kontrollvizsgálatok nemcsak az új esetek felismerését szolgálják, hanem a már gondozott krónikus betegek állapotának nyomon követését is. A folyamatos monitorozás révén időben észlelhetők az állapotromlás jelei, ezáltal megelőzhetők a sürgősségi ellátást igénylő szövődmények. Fontos hangsúlyozni, hogy a szűrés önmagában nem cél, hanem eszköz: valódi jelentősége abban áll,

hogy lehetőséget biztosít a korai beavatkozásra, a személyre szabott tanácsadásra és a hosszú távú egészségmegőrzésre. A praxis prevenciós tevékenysége ezért nem alkalomszerű, hanem a mindennapi működés szerves és kiemelt része.

Az I. sz. rendelőben végzett szív- és érrendszeri szűrővizsgálatok részletes bemutatása

Az SZTE SZAKK Családorvosi Intézet egyetemi tanársegédjeként és oktatójaként a mindennapi betegellátási tevékenység mellett folyamatos kutatómunkát is végzek, amelynek egyik kiemelt helyszíne a háziorvosi praxis. E szakmai és tudományos tevékenység lehetőséget teremt arra, hogy az alapellátásban korszerű, bizonyítékokon alapuló, innovatív szűrési módszerek kerüljenek alkalmazásra. Ennek keretében immár két éve zajlik a rendelőben egy komplex szív- és érrendszeri szűrőprogram, amely a hagyományos kardiovaszkuláris állapotfelmérést kiegészíti korszerű diagnosztikai eszközökkel. A program célja kettős: egyrészt a szubklinikus eltérések minél korábbi felismerése, másrészt annak vizsgálata, hogy a kiterjesztett, úgynevezett komplementer vizsgálatok alkalmazása milyen mértékben befolyásolja hosszú távon a szív- és érrendszeri események előfordulását. A program indulása óta összesen 159 beteg komplex szűrését végeztük el. A vizsgálatokat hosszú távú utánpótlás kíséri, amely során regisztráljuk a kardiovaszkuláris események (például infarktus, stroke, hospitalizáció) előfordulását, lehetőséget teremtve a módszer hatékonyságának objektív értékelésére. Ezen túlmenően egy további, etikai engedéllyel rendelkező kutatási program keretében a 65-75 év közötti férfi betegek célzott hasi aorta (hasi főütőér) ultrahangos szűrővizsgálatát végezzük a szakmai irányelveknek megfelelően. A hasi aorta tágulata (aneurizma) viszonylag ritka kórkép, azonban időben történő felismerése életmentő lehet. A fel nem ismert, megrepedt aneurizma halálozása rendkívül magas, míg a szűrés során időben diagnosztizált esetek elektív ellátása jelentősen kedvezőbb kimenetellel jár. A vizsgálat gyors, fájdalommentes, és mindössze 2-3 percet vesz igénybe. Eddig 98 férfi beteg célzott aneurizma-szűrését végeztük el. A fenti programok jól példázzák, hogy az alapellátás - megfelelő szakmai háttérrel és eszközparkkal - nem csupán betegellátó, hanem jelentős preventív és kutatási szerepet is betölthet. A korszerű szűrési módszerek alkalmazása hozzájárulhat a súlyos szövődmények megelőzéséhez, a kardiovaszkuláris kockázat csökkentéséhez, valamint a település lakosságának hosszú távú egészségnyereségéhez.

Az utóbbi időszak területi járványügyi helyzete - tapasztalatok az I. számú rendelőben

Az elmúlt időszak járványügyi helyzetének értékelése alapján megállapítható, hogy a 2025-2026. évi influenzaszegzon súlyossága a praxis betegforgalmi adatai szerint kedvezőbb képet mutatott az előző év azonos időszakához viszonyítva. A légúti panaszokkal jelentkező betegek száma ugyan szezonálisan emelkedett, azonban az esetek összességében alacsonyabb esetszámot és enyhébb lefolyást mutattak a korábbi járványszegzonhoz képest. Az influenza elleni védőoltást 2025. október 29. *(oltások megkezdésének első napja)* és 2026. március 1. *(adatlekérés napja)* között összesen 48 beteg vette igénybe a praxisban. Ez a szám elmarad az előzetesen várttól, különösen annak fényében, hogy a praxisban jelentős arányban gondozunk idős, krónikus betegséggel élő, illetve fokozott kockázatú pácienseket. Az átoltottság növelése érdekében minden évben több kommunikációs csatornán keresztül - közösségi médiafelületen, a rendelő várótermében, valamint írásos tájékoztatók útján - hívjuk fel a lakosság figyelmét az immunizáció jelentőségére. A fertőző betegségek megelőzésében az aktív betegedukáció kiemelt szerepet játszik. A praxis rendszeresen tájékoztatja a betegeket a megfelelő kézhigiéné, a személyes higiénés szabályok betartásának, valamint járványhelyzetben a maszkviselés fontosságáról. Különösen indokolt ezen preventív intézkedések hangsúlyozása a téli időszakban, amikor a váróteremben gyakran tartózkodnak egy időben idős, immunszupprimált vagy várandós betegek is, akik a fertőző betegségekkel szemben fokozottan veszélyeztetett csoportba tartoznak. Tapasztalataink szerint a lakosság részéről a maszkviselési hajlandóság változó, ezért a felelős, közösségi szemlélet erősítése továbbra is fontos feladat. A járványügyi tapasztalatok ismételten rámutatnak arra, hogy a megelőzés - az immunizáció, a higiénés szabályok betartása és a felelősségteljes lakossági magatartás - alapvető jelentőségű a fertőző betegségek terjedésének mérséklésében, különösen az alapellátás szintjén.

Az I. számú családorvosi rendelő mindennapi munkavégzéséről

Kolléganőimmal továbbra is hatékony csapatmunkában tudjuk elvégezni a ránk váró feladatokat. A napi betegforgalom mellett a rendelési időn túl kutatásokkal kapcsolatos szűrővizsgálatokat, gyors labordiagnosztikai vizsgálatokat, szív-érrendszeri szűrővizsgálatokat is végzünk. Minden betegünk számára a rendelkezésünkre álló diagnosztikai eszköztár által biztosított legszakszerűbb, a mindenkori szakmai irányelveknek megfelelő, bizonyítékokon alapuló egészségügyi ellátást igyekszünk végezni. Nagy segítséget nyújtott, hogy 2024-ben a Richter Érdemérem díjazottjaként („Az év legjobb preventációs gyakorlatát folytató háziiorvosa” különdíj) elnyert összeget a rendelő korszerűsítésére, a diagnosztikai eszköztár gyarapítására

szánhattam. A rendelőben kéthetente egyszer vérvételi lehetőséget biztosítunk betegeink számára. Kéthetente átlagosan 20 vérvételt bonyolítanak le diplomás ápoló kolléganőim, Ocskó-Horváth Renáta, és Erdélyi Tímea a minták levételétől azok szakszerű elszállításáig. A gondozókkal, illetve az otthoni betegápolást végző kollégákkal is kivételes szakmai együttműködés valósul meg nap, mint nap a betegek minőségi ellátásának érdekében. A rendelőt rendszeresen látogatja két V. éves orvostanhallgató is, akik szakdolgozatukat és Tudományos Diákköri Konferenciára szánt kutatási témájuk kapcsán kutatói munkájukat felügyeletem alatt végzik. Mindezekon túl több országos szakmai projektben vesz részt a rendelő, mint például a 24 órás vérnyomás mérési adatok gyűjtése a Magyar Hypertonia Regiszterbe. A rendelő weboldalát egyre több betegünk használja rutinszerűen akár időpontfoglalás, akár kérdés, vagy kérés küldése céljából. A betegek számára a tavalyi év során a váróteremben felszerelésre került televízió rendkívüli lehetőséget nyújt a betegek edukációjára, míg az ellátásra várakoznak. A televízión számos válogatott oktató kisfilm lejátszása zajlik a rendelési idő alatt, melyek célja, hogy a betegek hiányos egészségügyi ismereteit javítsák. Ez a módszer a prevenció tevékenységünk lényeges és fontos részét képezi, melyet a páciensek visszajelzései meg is erősítenek.

Az I. számú családorvosi rendelő mindennapi működése és szakmai tevékenysége

Az I. számú családorvosi praxis működését stabil, összehangolt és magas szakmai színvonalú csapatmunka jellemzi. A mindennapi betegellátási feladatokat ápoló kolléganőimmal szoros együttműködésben végezzük, biztosítva a folyamatos, biztonságos és betegközpontú ellátást. A napi betegforgalom ellátása mellett a rendelési időn túl rendszeresen végzünk kutatási programokhoz kapcsolódó szűrővizsgálatokat, gyors helyszíni labordiagnosztikai vizsgálatokat, valamint komplex szív- és érrendszeri rizikófelméréseket. Célunk, hogy a rendelkezésre álló korszerű diagnosztikai eszköztár alkalmazásával minden beteg számára a hatályos szakmai irányelveknek megfelelő, bizonyítékokon alapuló, magas minőségű egészségügyi ellátást biztosítsunk. A praxis szakmai fejlődését jelentősen támogatta, hogy 2024-ben a Richter Érdemérem díjazottjaként - „Az év legjobb prevenció gyakorlatát folytató háziorvosa” különdíj keretében - elnyert támogatást a rendelő infrastruktúrájának korszerűsítésére és diagnosztikai eszköztárának bővítésére fordíthattam. Ez a fejlesztés érezhetően hozzájárult az ellátás színvonalának emeléséhez. A rendelőben kéthetente szervezett vérvételi lehetőséget biztosítunk, mely jelentős népszerűségnek örvend a pácienseink körében. Alkalmanként átlagosan mintegy 20-25 vérvétel történik, amelyet diplomás ápoló kolléganőim

- Ocskó-Horváth Renáta és Erdélyi Tímea - a mintavételtől a szakszerű tároláson és dokumentáción át a laboratóriumba történő továbbításig teljes körű szakmai felelősséggel végeznek. A praxis tevékenysége szoros együttműködésben zajlik a területi gondozókkal és az otthoni szakápolást végző szolgáltatókkal, amely a krónikus betegek folyamatos, összehangolt ellátását teszi lehetővé. A multidiszciplináris együttműködés különösen fontos az idős, multimorbid betegek esetében. A rendelő oktatási és tudományos szerepet is betölt: rendszeresen fogadunk V. éves orvostanhallgatókat, akik szakdolgozati, illetve Tudományos Diákköri Konferenciára szánt kutatómunkájukat felügyeletem mellett végzik. Emellett a praxis több országos szakmai projektben is részt vesz, így például a 24 órás ambuláns vérnyomás-monitorozási adatok szolgáltatásában a Magyar Hypertonia Regiszter számára. A digitális kommunikáció szerepe folyamatosan erősödik: a rendelő honlapját egyre több beteg használja időpontfoglalás, kérdésfeltevés vagy adminisztratív ügyintézés céljából, amely hozzájárul a betegutak hatékonyabb szervezéséhez. A prevenció szemlélet erősítésének részeként a váróteremben elhelyezett televízió rendszeresen edukációs célú, szakmailag válogatott ismeretterjesztő anyagokat közvetít a rendelési idő alatt. E módszer lehetőséget biztosít arra, hogy a betegek már a várakozási idő alatt hasznos egészségügyi információkhoz jussanak. A visszajelzések alapján ez az edukációs forma pozitív fogadtatásban részesül, és a praxis megelőző tevékenységének szerves részét képezi.

Az I. számú családorvosi rendelő diagnosztikai és informatikai infrastruktúrája

A rendelő az elmúlt években jelentős szakmai és eszközfejlesztésen ment keresztül. A diagnosztikai kapacitás bővülését nagymértékben elősegítette az „Alapellátás fejlesztése” EFOP pályázat keretében biztosított korszerű diagnosztikai és szűrővizsgálati eszközök implementálása, amelyek a preventív és gondozási tevékenység minőségi szintjének emelését szolgálják. Emellett a rendelő magas kategóriás ultrahangkészülékekkel is rendelkezik - mind kézben hordozható, mind állványos kivitelben -, amelyek egyetemi pályázati források és szakmai együttműködések révén váltak elérhetővé, és lehetővé teszik az alapellátás szintjén végzett korszerű képalkotó diagnosztikát. Ezzel szemben a rendelő informatikai infrastruktúrája jelenleg elavult, teljesítménye nem felel meg a korszerű alapellátási működés követelményeinek. A számítógépes munkaállomások lassúak, rendszeresen technikai problémákat okoznak, ami akadályozza az elektronikus dokumentáció, az EESZT-rendszer, a digitális képalkotó eszközök adatkezelése, valamint a telemedicinális és adminisztratív feladatok gördülékeny ellátását. A jelenlegi hardver- és részben szoftverkörnyezet cseréje ezért szakmailag indokolt, mivel a betegellátás biztonságát, hatékonyságát és adatbiztonságát

egyaránt befolyásolja, továbbá a modern diagnosztikai eszközök teljes körű integrációja is csak korszerű informatikai háttérrel biztosítható.

Tervezett lakossági szív- és érrendszeri szűrőprogram önkormányzati együttműködésben

Az I. és II. számú háziorvosi praxis együttműködésében - Dr. Lengyel Andreával közösen - egy szervezett, célzott lakossági szűrőprogram elindítását tervezzük, amelynek elsődleges célja a szív- és érrendszeri betegségek minél korábbi, lehetőség szerint még tünetmentes stádiumban történő felismerése. A kardiovaszkuláris megbetegedések hazánkban továbbra is a vezető halálokok közé tartoznak. E kórképek jelentős része hosszú időn keresztül panaszmentesen, rejtetten zajlik, miközben a háttérben már olyan kóros folyamatok indulnak meg, amelyek később súlyos, akár életet veszélyeztető állapothoz - szívelégtelenséghez, szívinfarktushoz vagy stroke-hoz - vezethetnek. A korai felismerés lehetőséget biztosít a megfelelő életmódbeli beavatkozások, gyógyszeres kezelések vagy szakorvosi kivizsgálások időben történő elindítására, ezáltal jelentősen csökkentve a súlyos szövődmények kockázatát. A tervezett program keretében két, korszerű, helyben elvégezhető vérvizsgálat alkalmazását tervezzük, amelyek az iChroma II típusú, point-of-care diagnosztikai készülék segítségével néhány csepp kapilláris vérből, 10–15 percen belül eredményt biztosítanak. Mindkét családorvosi praxis rendelkezik a szükséges készülékkel, így a vizsgálatok technikai feltételei adottak. A program megvalósításának feltétele ugyanakkor a vizsgálatokhoz szükséges laboratóriumi tesztanyagok (reagensek, tesztkiték) biztosítása, amelyek finanszírozása jelenleg nem áll rendelkezésre. Az önkormányzati támogatás lehetővé tenné a szervezett, előre meghirdetett lakossági szűrőnapok lebonyolítását, és biztosítaná, hogy a vizsgálatok a település lakosai számára térítésmentesen legyenek elérhetők.

1. NT-proBNP vizsgálat: Ez a vizsgálat a szív terheltségére utaló anyagot méri a vérben. Emelkedett értéke arra hívhatja fel a figyelmet, hogy a szív működése már nem teljesen megfelelő, még akkor is, ha a betegnek nincsenek kifejezett panaszai. A vizsgálat különösen hasznos lehet: 60 év feletti lakosoknál, magasvérnyomás-betegségben szenvedőknél, cukorbetegknél, elhízott vagy dohányzó személyeknél. A korai eltérés felismerése lehetőséget teremt arra, hogy a beteget időben kardiológiai vizsgálatra irányítsuk, és megelőzzük az állapot súlyosbodását.

2. hs-CRP vizsgálat: A hs-CRP egy olyan gyulladáshoz kapcsolódó biomarker, amely a szervezetben zajló, akár tünetmentes, krónikusan fennálló gyulladáshoz kapcsolódó folyamatokra utalhat. A tartósan emelkedett érték összefüggést mutat a szív- és érrendszeri betegségek fokozott kockázatával. Ez a vizsgálat segíthet a rejtett érrelmeszesedési folyamatok kockázatának becslésében, az

életmódváltás szükségességének objektív alátámasztásában, továbbá a betegek motiválásában (dohányzásról való leszokás, testsúlycsökkentés, mozgás).

Miért lennének fontosak ezen vizsgálatok a település lakosainak számára? A szűrőprogram célja nem csupán az egyéni egészség javítása, hanem hosszú távon a súlyos szövődmények számának csökkentése. Egy időben felismert szívprobléma kezelése lényegesen kisebb megterhelést jelent mind a beteg, mind az egészségügyi ellátórendszer számára, mint egy már kialakult, kórházi ellátást igénylő állapot. A vizsgálatok elvégzéséhez szükséges készülékek rendelkezésre állnak a rendelőkben. A program megvalósításának feltétele a vizsgálatokhoz szükséges tesztanyagok (reagensek) biztosítása, amelyhez önkormányzati támogatásra lenne szükség. Meggyőződésünk, hogy egy ilyen célzott, szervezett szűrőprogram hozzájárulhat a település lakosságának egészségnyereségéhez, csökkentheti a későn felismert szívbetegségek számát, hosszú távon mérsékelheti a sürgősségi ellátások és kórházi kezelések előfordulását, ugyanakkor erősítheti a település prevenció iránti elkötelezettségét. Bízunk benne, hogy a Tisztelt Bizottság megfontolja a program támogatásának lehetőségét, amely a lakosság egészségét szolgálná.